

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XVIII (13)
No. (Štev.) 44

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
2. novembra (noviembre) 1961

Več odgovornosti

London, sredi oktobra 1961

Te dni sta na obisku v Nemčiji britanski liberalni narodni poslanec Arthur Holt in Richard Moore, generalni tajnik Liberalne internacionale. Britanske liberalne zastopnike je v Nemčijo povabil sedanji voditelj nemške Svobodne demokratske stranke Mende. Prvotno vabilo je veljalo vodji liberalne frakcije v britanskem parlamentu Joe Grimmond, toda ta je izjavil, da ima ta čas že druge obveznosti. Do povabila je prišlo zaradi incidenta na kongresu britanske liberalne stranke v Edinburghu, kjer sta zastopnika nemških liberalcev zapustila kongres, ker je sprejel resolucijo, da je treba de facto priznati Ulbrichtovo satelitsko vzhodnonemško vlado zaradi zmanjšanja napetosti okoli Berlina. Tak sklop liberalnega kongresa je zares škandalozen. Morda bo končno v pogajanjih s komunisti res treba priznati Ulbrichta na ta ali oni način, toda izglasovanje zahteve ob burnem odobravanju, kakor se je to zgodilo v Edinburghu, kaže, da je nekaj gnilega v deželi Danski. Deloma je bil ta sklep nedvomno posledica splošnega angleškega temperamenta, ki nagiblje k pretirani popustljivosti, dokler je kaj upanja za mirno poravnavo (glej München!), toda nekaj je kriva tudi želja britanske liberalne stranke, da s senzacijami opozarja na se in popušča javnemu mnenju. Nekdaj zelo močna stranka ima namreč v parlamentu samo 6 poslancev in skuša na vse načine loviti glasove.

Vendar so nemški „svobodni demokrati“ zadnji, ki se smejo nad sklepom britanskih liberalcev razburjati. Njihova politika doma namreč sumljivo spominja na politiko, ki jo je zagovarjal edinburški kongres. Leta 1953 so razbili koalicijo med Adenauerjevi krščanskimi demokrati in svobodnimi demokrati, češ da Adenauerjeva politika ne vodi k zedinjenju Nemčije. Liberalne ministre, ki so bili dovolj odgovorni, da se niso hoteli pridružiti neodgovorni kampanji svoje stranke, so izključili. Nato so se leta in leta bodli z večino Liberalne internacionale, ki je bila za odločno politiko do komunistov, češ da je taka politika tuga in neplodna. Zaletavali so se v častnega predsednika Liberalne internacionale Dona Salvadorja de Madariaga in se celo zapletli v proces z vodilnim liberalnim listom v Evropi „Neue Zürcher Zeitung“.

Ko sem bil avgusta pred nemškimi volitvami v Bonnu, mi je neki krščanski demokrat že povedal, da je zelo verjetno, da bo stranka izgubila absolutno večino. Razlog za tako pričakovanje je bil v tem, da je nemška vlada ob Ulbrichtovem posegu v Berlin, iz oziroma do zaveznikov morala ohraniti mirno kri, medtem ko so socialdemokrati in liberalci zagnali vik in krik. „Dejanja, ne besede“, je pisal Brandt Kennedyju v Ameriko. Adenauer in njegovi so nasprotno skušali javno mnenje v Nemčiji pomiriti. Tako so tiste stranke, ki so se nedavno zavzele iz prepričanja ali iz volilno-taktičnih razlogov za razgovore z vzhodnonemškimi komunisti, čez noč postale nekompromisne, dočim so nemški vladi očitali popustljivost.

Pri volitvah se je število socialdemokratskih in liberalnih glasov res povečalo (zadnjih kar za 50%), toda vprašanje je, ali ta rezultat opravičuje zmedo, ki jo je v Nemčiji povzročila njihova volilna propaganda, še bolj pa politika nekaj let pred tem. Socialdemokrati so vsaj na koncu prišli na skrajši isti program, kot ga je imela vladna stranka. Liberalci so pa še ves čas pridigali novo zunanjo politiko, čeprav menda sami niso vedeli kakšno. Nedvomno je, da se bo moral nemški kancler prej ali slej umakniti, ker postaja prester. Žal si je med volilno kampanjo dovolil tudi nekaj osebnih izpadov posebej proti Brandtu, ki so bili vse prej kot okusni in nad katerimi so vsi zmajevali z glavo. Toda to je eno, drugo pa je ustvarjati vtis, da je bila ali je napačna njegova politika povezovanja z Zahodom proti komunistični nevarnosti.

V današnjem času, ko gre svobodnim ljudem za vse v boju proti komu-

Senator Lausche o ameriški pomoči Jugoslaviji

Sedanje živahno razpravljanje o tem kdo je „kriv“ in odgovoren za to, da je komunistični diktator Tito dobil toliko ameriške pomoči, kot so je bili deležni samo še najbolj zvesti in izvoljeni zavezniki in sodelavci Združenih držav Amerike, pa, da je vsa ta pomoč bila bob ob steno in ni Tita niti za las odmaknila od njegovega komunističnega prepričanja, diktatorskih manir in zlasti od podpiranja svetovnih komunističnih ciljev, daje zadoščenje senatorju Lauschetu, ki je že letos v razpravi o tej pomoči v senatu ostro nastopil proti. Senator Lausche je sploh vsa ta leta zastopal edino zdravo in pametno stališče, da naj se pomoč daje ameriškim zaveznikom, tistim, ki branijo demokracijo in zagovarjajo v mednarodni in svetovni politiki iste cilje, kot jih branijo ZDA. Lausche je ponovno dejal in opozarjal, da je sedanji boj s komunistično tako obsežen in nevaren, da nimamo ne časa ne denarja, da bi ga trošili za preračunane in nepreračunane rizike, najmanj pa za oblastnike, ki ne nehajo poučarjati, da so in ostanejo komunisti, kot to dela Tito.

Congressional Record št. 47 poroča, da je senator Lausche o tej stvari takole govoril:

Gospod predsednik! V četrtek, dne 22. junija, je trgovski oddelek federalne vlade izdal buletin, v katerem je izjava, da se bo spremenilo izdajanje izvoznih dovoljenj. Ta dovoljenja bodo v bodoče firme dobivale tako, da bodo neomejeno mogle prodajati odvisno hrano komunistični Rusiji in satelitskim državam.

Name prihaja glede tega posebno mnogo pošte. Veliko je število protestov proti prodajanju v komunistične države na račun ameriškega ljudstva. Pridelek odvisne hrane podpira naš davkoplačevalec. Pisci teh pisem, ki živijo v Ohio, smatrajo, da ni zdravo in prav, da se denar ameriških davkoplačevalcev troši v zvezi s prodajanjem hrane komunističnim državam po cenah, ki so nižje kot tržne in nižje kot naši lastni stroški. In jaz krepko soglašam z njimi.

Gospod predsednik! Sem kar gotov, da mnogi senatorji ne upoštevajo, da je v Agricultural Actu 1961 Kongres jasno povedal svoje opozicijsko stališče proti prodajanju odvisne hrane takim državam. V tej zvezi naj prečitam del Public Law 87—121:

Vlada naj razširi zunanjo trgovino poljedelskih pridelkov s prijateljskimi državami. Nikakor pa naj ne podpira, naj ne prodaja in naj na noben način ne omogočuje, da bi naše poljedelsko blago, ki ga pridelamo s podporo davkoplačevalcev, dobila kaka druga država kot le države, ki so naše prijateljice.

Kaj je prijateljska država? Takole določa ta pojem United States Code: „Izraz prijateljska država, ki ga uporabljamo v tem poglavju pomeni državo, ki ni Zveza sovjetskih socialističnih republik, ni država in ni področje, ki nad njim vlada ali ga nadzira kaka tuja vlada ali tuja organizacija, ki obvladuje svetovno komunistično gibanje.“

Senator Dodd je predložil dopolnilo, ki bi izrecno prepovedalo dajanje in

nističnemu totalitarizmu, morajo stranke in druge politične skupine še bolj kot ponavadi paziti, da ne zapadejo svoji stari bolezni — strankarstvu. Pozabiti ne smemo, da je prvi namen strank pomagati pri dobrem vodstvu države ali narodne skupnosti. Sedaj, ko so se praktična stališča krščanskih demokratov, liberalov in socialnih demokratov tako zblížala, da jih je komaj ločiti, in ko so vsaj osnovna načela vseh treh velikih struj v demokratski politiki skupna, je verjetnost, da druga stranka, če bi imela vodstvo, posebno v odnosih s komunisti, ne bi mogla ravnati nič drugače. Spričo skupne nevarnosti morajo opozicijske oziroma manjšinske stranke ravnati tembolj odgovorno. Kakšen smisel ima, če si pridobimo nekaj glasov, a se morajo v ta namen posluževati parol, ki so tako in tako neizvedljive in javno mnenje samo begajo ravno v času, ko bi moralo biti enotno v odporu proti totalitarizmu.

Lj. Sirc

prodajanje našega odvisnega poljedelskega pridelka, ki ga pridobivamo z javnimi podporami, vsem komunističnim državam. Jaz sem podpiral ta predlog, žal nismo imeli uspeha.

Držim v rokah pismo, ki mi je prišlo iz vira, ki mu popolnoma zaupam. V tem pismu so navedene besede iz pisma, ki je bilo napisano v Jugoslaviji. Pisal je to pismo Jugoslovčan in pravi med drugim tudi tole:

„Čitam v naših časopisih, kako so Združene države velikodušne napram Jugoslaviji. Toda na drugi strani isti časopisi pišejo pogosto, če ne dnevno, zasmehljivo o Ameriki, jo kritizirajo in izražajo sovraštvo proti njej in proti Amerikancem. Slikajo nam jo, kot da bi bila na robu propada. Po njihovem je Vaš, ameriški predsednik, omejen reaktor.“

Potem pa pisec tega pisma iz Jugoslavije stavi dve vprašanji: Ali res morate podpirati take „prijatelje“? Po kakih moralnih načelih pa to delate?

Gospod predsednik! Rad bi vedel odgovor na ti vprašanji, če bi bil mogoč. Pa, mislim, gospod predsednik, da odgovora nimamo.“

Med razpravo o pomoči komunističnim državam se je zopet oglasil senator Lausche:

„Mislim, da je treba priznati, da naše delo s komunisti ne napreduje dobro. Ne domišljam si, da bi vedel povedati vzrok. Vsekakor pa vem, da sem jezen, kadar premišljam o našem pomaganju komunističnim državam. Ne morem si razložiti tega stanja. Čemu naša pomoč državam, ki so proti nam.“

Skušajmo razmisliti kakšne bi bile posledice, če bi sprejeli predlog senatorja iz Connecticuta in prenehali s temi podporami. Poglejmo stvar s štirih strani. Kako vpliva naša pomoč komunistični vladi na prebivalstvo tiste države, ki to pomoč dobiva, kako vpliva na druge vlade po svetu na splošno, kako na same tiste komunistične vlade in končno na naše lastne ljudi.

Če bi jaz živel v Jugoslaviji ali v Poljski in bi želel, da bi komunistična vlada čim preje padla, pa bi zvedel, da je dobila pomoč od Združenih držav, bi se zgrabil za glavo in rekel: Kaj naj vendar to pomeni? Zaklet sovražnik Združenih držav dobi pomoč. Jaz, ubogi državljan, molim, da bi se nekaj zgodilo, da bi ta vlada šla po gobe, ti ji pa pomagajo. Ali hoče vlada Združenih držav, da komunistem pri nas ostane, ali pa je kaj vredno njeno govorjenje, da smatra komunistem za svetovno nadlogo?

Kakšen je splošen vpliv na druge države? Recimo, da sem zastopnik vlade, ki premišljuje, kako pot naj gre. Recimo, da bi jaz bil bolj za to, da gre moja vlada s svobodnim zapadom. Recimo, da me tedaj doseže vest, da je vlada Združenih držav dala pomoč komunistični državi, Zopet bi vzrotil in se zopet vpraševal: Ali so to resni ljudje? Ali vedo kaj delajo? Pa, če vlada Združenih držav celo daje pomoč komunistom, ali ni najbolje, da smo mi ob strani, da opazujemo in smo nevtralni?

Kako pa vpliva pomoč na tiste komunistične vlade same? Te uporabljajo našo pomoč, da potolažijo svoje ljudi, češ saj nas celo ameriška vlada rada gleda. Istočasno pa uporabijo svoja lastna sredstva za bojno orožje in opremo. Tega vendar ne moremo odobravati.

Končno, kako vpliva ta pomoč na naše lastne ljudi? Ko bom šel nekam v Ohio in pripovedoval ljudem, da je komunistem sedanja nevarnost za svet, da komunisti na žalost uspevajo, da vsak dan pripovedujejo, da bodo zagospodovali vsemu svetu: se mi prav lahko zgodi, da me bodo vprašali: Zakaj pa pošiljate pomoč tem državam? Kako na to odgovorim? Ne morem. Če mi kdo reče, da mi podpiramo in dajemo potuho sovražniku, ne morem odgovoriti. Kdo more? Naj se še tako zvižam, niti samega sebe ne bom prepričal.

Končno je senator odgovoril še na vprašanje, ali naj se daje pomoč nekaterim komunističnim državam, drugim pa ne, zlasti ali naj Jugoslavija dobi pomoč, sovjetska Rusija in njeni sateliti pa ne. Poudaril je, da je mo-

ZDA v obrambi Berlina

Berlin je kljub razburkanemu zasedanju 22. kongresa sovjetske KP v Moskvi ostal središče zanimanja sovjetske in zavezniške politike. Begunci iz Vzhodne nemčije so plezali čez zid in bežali v svobodo. Z obeh strani zidu so odmevali strelji. Zavezniki, zlasti Amerikanci, so pokazali svojo vojaško pripravljenost in odločnost ter so pošiljali mimo zidu v Vzhodni Berlin svoje vojaštvo in civilno osebje in končno pripeljali na mejo tudi tanke. Dokazali so svetom, da smatrajo svoje pravice v zasedenem Berlinu za nedotakljive.

Pogajanja na najvišjih mestih med zavezniki in sovjeti pa so prišla na mrtvo točko. Gromiko se je vrnil v Moskvo z razgovorov s Kennedyjem in Ruskom. Na tiskovni konferenci je Kennedy jasno povedal: „Razgovori, ki smo jih imeli z Gromikom, nam ne dajejo upanja, da bi bilo mogoče to vprašanje z lahkoto rešiti... Suhe zemlje še ne vidimo.“

Kaj naj bi bila suha zemlja? Spoznamo s sovjeti, ki bi zmanjšal napetost okoli Berlina? Nova pogodba o bodočnosti Nemčije? Splošna nova uredba srednje Evrope? Zahodnim diplomatom postaja vsak dan bolj jasno, da osrednje vprašanje ni Berlin, pač pa Nemčija, srce Evrope ter so začeli proučevati hladnokrvno in premišljeno doslej ponujane rešitve in njihove možne posledice.

Za ZDA veljajo za Berlin tri načela, ki jih nameravajo braniti tudi za ceno vojne:

1. Obstoje Zahodnega Berlina kot svobodnega in političnega ter gospodarsko na Zahodno Nemčijo navezanega mesta.
2. Prost dohod po suhem in po zraku za vojaške sile zahodnih držav iz Zahodne Nemčije v Zahodni Berlin čez ozemlje Vzhodne Nemčije.
3. Stalna prisotnost vojaških oddelkov zahodnih sil v Zahodnem Berlinu.

Od teh treh načel ZDA ne nameravajo odstopiti drugače, kakor samo za ceno vojne. O drugih zadevah pa so zavezniki pripravljeni na pogajanja, čeprav mnoge zadeve v sebi nosijo nevarne klici za bodočnost.

Mirovna pogodba: Ameriška vlada smatra za neizogibno podpis mirovne pogodbe med ZSSR in Vzhodno Nemčijo. ZDA se za preprečitev take pogodbe ne bo vojaško borila vse dotlej, dokler ne bo škodovala osnovnim ameriškim pravicam v Zahodnem Berlinu. Toda podpis take pogodbe, koncem letošnjega leta ali prihodnjega pomlad bo pomenil nov korak k stalni delitvi Nemčije, kar je cilj Hruščeva in nevarnost za Berlin, za katerega tudi Hruščev meni, da ga je razdelil za vedno na

dvoje, ko je 3. avgusta dal zgraditi skozi mesto zid.

Priznanje Vzhodne Nemčije: Trenutno ZDA ne nameravajo diplomatsko priznati Vzhodne Nemčije. Poleg tega, da bi tako priznanje pomenilo prelomitev zahodnih obljub, bi predstavljalo tudi oslabilitev Zahodnega Berlina, Zahodne Nemčije in celotnega zavezniškega položaja v Evropi. ZDA pa so pripravljene pogajati se s sovjeti o prepustitvi kontrole vzhodnonemškimi komunistom nad pregledavanjem dokumentov na cesti v Zahodni Berlin.

Demilitarizacija: Že maja 1959 je Zahod predlagal svetovni mirovni načrt, po katerem naj bi zavezniki in sovjeti postopoma zmanjšali svoje vojaške sile v Evropi in vsak na svojem domačem ozemlju. Tako naj bi tudi Nemčijo obdržali na vajetih, da se ne bi mogla ponovno vojaško dvigniti. ZSSR je predlog zavrnila in obratno zahtevala umaknitev sil NATO iz Evrope, razpustitev NATO oporišč, nakar bi ona umaknila svoje čete iz Vzhodne Nemčije, Poljske in Madžarske. Sovjetskega načrta ZDA niso mogle sprejeti: pomenil bi, da bi se morale ameriške čete umakniti na tisoče kilometrov daleč od Evrope, sovjetske pa bi ostale v neposredni bližini.

Svobodno mesto: Od vseh predlogov glede Berlina je bil verjetno sovjetski predlog o „svobodnem“ Zahodnem Berlinu leta 1959 najbolj smešen za zahodnjake. Zahodne čete bi morale zapustiti Zahodni Berlin, sovjetske pa bi v Vzhodnem ostale.

Priznanje meje na Odrí—Neissi: Nekateri trdijo, naj Zahod prizna to mejo, ki danes deli Vzhodno Nemčijo od Poljske. Toda s tem priznanjem bi se utrdila v Zahodni Nemčiji ideja o tkzv. treh Nemčijah: Zahodni, Vzhodni in poljski Nemčiji. V taki trojni delitvi Nemčije že tli iskra bodoče vojne ter zato Zahod ne more priznati te meje brez gotovosti, da bi se v dogledni bodočnosti združili vsaj Zahodna in Vzhodna Nemčija.

Vsi dosednji predlogi za reševanje berlinskega in nemškega vprašanja zahtevajo od zaveznikov samo dajanje, od svetovet pa ničesar. V naslednjih pogajanjih s sovjeti, če bo do njih prišlo, namerava Zahod postaviti tudi zahteve po odstranitvi berlinskega zidu. Toda dejansko je malo zadev, o katerih bi bila možna pogajanja s sovjeti. Kajti vprašanje ni Berlin, pač pa Nemčija, dežela in ljudje, ki ne morejo za vedno ostati razdeljeni. Toda, naj izgleda združenje obeh Nemčij še tako odmaknjeno v bodočnost, dejstvo je, da kar koli bi to združenje poskušalo preprečiti, bo imelo resne posledice za Evropo in ves svet.

I Z T E D N A V T E D E N

V Peruju je vlada začasno ukinila veljavo ustavnih določil, da bo laže nastopila proti levičarskim izgredekikom, ki izrabljajo v svoje namene stavko učiteljev in profesorjev. Večji nemiri so bili zlasti v Limi.

Fidel Castro je na kongresu kubanskih zdravnikov zatrjeval, da je komunistem samo višja stopnja socializma, ki ga je uvedla njegova vlada. Za vso kubansko mladino v starosti od 8 do 13 let je pa Castro odredil trimesečni kurz „socialna pomoč“. Na tečaju jo bodo zlasti seznanjali s komunistično ideologijo.

Otok Malta, ki ga imajo v Sredozemskem morju Angleži, je 1. novembra postal „Država Malta“ v sestavi britanskega commonwealtha. Ima svojo ustavo, parlament 50 poslancev, predsednika vlade in 7 ministrov.

Noblove nagrade so dobili: Mirovno nagrado za leto 1960 vojda črncev v Južnoafriški uniji Albert Luthuli, za leto 1961 pa Dag Hammarskjöld, ki se je kot glavni tajnik OZN smrtno ponesrečil v nedavni letalski nesreči v Afriki. Književno nagrado za leto 1961 je pa dobil biv. jugoslovanski diplomat Ivo Andrić, star 69 let. Ivo Andrić je po rodu Bosanec. Doma je v Travniku, žu-

goče nekaj malenkostnih razlik med njimi, pa vendar gre v bistvu za vlade in režime iste vrste in je zaključil: „Treba je dati vsem ali pa nikomur. Jaz sem za to, da naj naše pomoči nihče teh ne dobi.“

diral je pa v Sarajevu. Prvo knjigo „Ex Ponto“ je napisal v zaporu po atentatu na biv. avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda v Sarajevu. Zatem je izdal še več knjig. Med drugimi dve knjigi pripovedk, posebno znan je pa postal s svojo trilogijo: Mlada dama, Kronika Travnik in Most čez Drino. Slednje delo je po mnenju literarnih zgodovinarjev najboljša Andrićeva ustvaritev. Izšlo je leta 1945. Andrić živi sedaj v Beogradu ter je tudi poslanec v zveznem parlamentu. Nagrada, ki jo bo 10. decembra t. l. prejel od švedskega kralja Gustava Adolfa znaša 48.300 dolarjev. Andrić je prvi pisatelj iz Jugoslavije, ki je dobil Noblovo nagrado.

General Džemal Gursel je bil izvoljen na skupni seji novega turškega parlamenta in senata za predsednika II. turške republike.

V Grčiji je na nedeljskih volitvah dobila največ glasov narodna radikalna zveza biv. predsednika Konstantina Karamanlisa. Druga najmočnejša stranka je zveza sredinskih strank, na tretjem mestu pa grška kmečka demokratska fronta — komunisti z vsemi levičarskimi priveski. V razplet grške volilne kampanje je posegal tudi Hruščev, kot poprej v nemške volitve. Grkom je grozil ter jih strašil, da bo Grčija v primeru atomske vojne med vzhodom in zahodom povsem razdejana in da bodo grški antični spomeniki z Akropolisom vred zavržani z zemljo.

PROSLAVA PRAZNIKA KRISTUSA KRALJA IN PAPEZEVE 80-LETNICE

Demokratski Slovenci, živeči na področju Vel. Buenos Airesa, so v nedeljo dne 29. oktobra lepo proslavili praznik Kristusa Kralja, obenem z njim se pa tudi spominjali 80-letnega življenjskega jubileja sed. papeža Janeza XXIII.

Zborna maša

Proslava se je začela ob pol petih popoldne z zborna mašo in s skupnim obhajilom v kapeli velikega zavoda na Irskem trgu v Bs. Airesu. Med mašo je imel direktor g. Orehar pridigo o

PROSLAVA V DVORANI

Po maši je bila proslava praznika Kristusa Kralja v veliki zavodski dvorani. Udeležba na njej je bila kar lepa spričo slabega vremena, ki je bilo ravno v času prireditve. Slavnostno akademijo je pripravil Nikolaj Jeločnik. O tem je pričala sleherni točka, ki je bila na sporedu. Vse so bile namreč lepo povezane v duhovno celoto in so izzevale v mogočno počastitev vladarja vesoljstva.

Govor Boža Finka

Slavnostni govor je imel Božo Fink. V njem je med drugim razvijal naslednje misli:

„Če pogledamo na današnji svet že samo z očmi navadnega opazovalca, bomo videli, da je človeštvo v taki zagati, da posameznik res ne more biti miren in zadovoljen. Za srečo in zadovoljstvo je namreč potrebno, da ima človek sredstva, s katerimi zadovolji svoje duhovne in telesne potrebe, in v zadosti utemeljeno upanje, da mu takih sredstev ne bo manjkalo. Vprašajmo se, ali je danes človek oskrbljen z vsemi potrebnimi sredstvi za svoje duševno in telesno blagostanje in ali se vsaj ne boji, da jih jutri ne bo imel. Slika je žalostna; svet je pogreznjen v kaos vrenja in trenja, ko se zdi, da se vse podira, ker je človek zgradil na občutku svoje veličine in mogočnosti. Danes ni junakov, ki bi ljudje vanje upirali pogled kot na rešitelje; ni učiteljev o človeški vsezmogljivosti; ni vsečenikov človekove nepokvarjenosti. Kolikor bolj človek misli, da je do skrajnosti dosegel popolnost v ureditvi družbe, toliko bolj gotovo propada in se zapleta v nered, iz katerega navadno vidi rešitev samo v tiraniji. Kolikor bolj človek prodira v skrivnosti najmanjših delcev snovi in sega v svetovni prostor, toliko bolj spoznava, kako omejeno je njegovo obzorje. Kolikor bolj človek misli, da je dvignjen nad dobro in zlo, toliko bolj se pogreza v močvarno nizkotnost. Človek postaja neobgledeno bitje, žrtev masčevalke narave, ki ji je hotel delati silo, in žrtev svojega napuha.“

To občutje se jasno kaže v velikem delu današnje resne filmske produkcije, ki ni vedno za vse priporočljiva, ker s takó kruto iskrenostjo kaže moralne globine, v katere je zašel moderni človek in iz katerih ne vidi izhoda, ker se vsega boji in ga obdaja tesnoba pred okoljem in pred samim seboj. Sladko življenje je grenkoba najtrpkjših občutij.

Človeštvo je hotelo, da ga osreči znanost, tehnika, medicina. Silni napredek eksaktnih ved je res življenje mnogokrat ohranil, podaljšal in olajšal. Ogromni napor so res prinesli ljudem velike koristi. Ni pa mogoče trditi, da se je s tem povečala sreča in zadovoljstvo. Če se danes vsaj više civilizirani del človeštva ne boji kuge in drugih boleznih, ki so včasih neusmiljeno gospodarile, pa na trepetu v psihozi nekdanj manj poznanih bolezenskih pojavov. Proizvajalna in prometna sredstva res dajejo človeku neprimerno več življenjskih potrebščin in že skoraj neomejene možnosti premikanja, vendar je to dalo tempu življenja tak pospešek, da nimamo nikjer več pravega občutka, lovimo minute in sekunde, smo služabniki stroja in sužnji organizacije, nikjer sami zase in nikoli res svobodni. Tehnične naprave najnovejših izumov in iznajdb pa so strašen Damoklejev meč nad vsem človeštvom. Če ves svet sliši grožnje z raketnimi izstrelki, ki s celine na celino zadevajo z vso natančnostjo, če se zemlja stresa zaradi eksplozij, ki so tako močne, kot bi jih povzročilo 50 milijonov ton dinamita; ni mogoče govoriti o mirnosti in brezskrbnosti. Brez namena oblastnikov lahko majhna napaka v računih ali živčni zlom tehničnega uslužbenca sproži ves uničevalni aparat. Kdaj se je človeštvo balo takih strahot?

In če pogledamo na našo skupnost, ali ne bomo rekli, da je v nas vseh velika tragika. Zdomstva si nismo sami izbrali, ampak smo bili krivično poginani v tako stanje, da smo morali zapustiti domovino. Čeprav krivice, ki še trajajo, morda vsi vedno ne čutimo, je pa vendar v nas vseh neka trpkost, ki

pomenu praznika Kristusa Kralja. Po udarjal je potrebo po obnovi krščanskega mišljenja, tako pri posameznikih, kakor pri družinah in v vsej slovenski skupnosti. Kristusovo kraljestvo naj zavladava povsod, v privatnem in javnem življenju, in v Kristusovem nauku je iskati tudi edino pravilno rešitev za časno in večno srečo posameznikov in narodov.

Med mašo je bilo ubrano ljudsko petje, ki ga je vodil g. župnik G. Mali.

PROSLAVA V DVORANI

nam ne dá, da bi se res sproščeno nasmejali.

Tudi ne moremo in ne smemo biti zadovoljni, dokler je domovina uklenjena v sistem, ki ji ne dovoljuje pravilnega razvoja. Če vemo, da je narod v domovini stisnjen v model materialističnega pojmovanja človeka in družbe in ga v ta model tlačijo tiranija stranke, potem ne more nihče, ki ga še veže duhovna vez z domovino, biti miren in brez bolečine.

Končno nas zagrenjuje kot izseljenko skupino zavest odmiranja. Krčevito se branimo, mnogi pojavi med nami so naravnost junaštva za ohranitev slovenstva v nas. Vendar se z vsem tem naša stopitev v tukajšnje okolje le zaдрuže, ne pa preprečuje, in v tem je tudi tragika, kolikor je tragika vsako umiranje. Pravo življenje pa je le v razvijanju slovenskega duhovnega obraza in množitvi slovenske kulturne zakladnice. To pa je v naših razmerah težavno delo, ker jih je malo, ki se zavedajo njegove važnosti.

Tako smo pogosto malodušni in črnogledi, nekateri celo razočarani. Malokdo pa se čuti srečnega in zadovoljnega.

Ob ugotovitvah, da človeštvo ni srečno, se mnogi predajajo resignaciji in zapadejo obupu. Taki ne poznajo poti in je ne iščejo. Zato padajo vedno globlje v brezsmotnost.

Mi pa vemo, kje je izhod iz slepe ulice. Poznamo pot Resnice v življenje. Zato nam je v vseh neprilikah mnogo lažje, ker se zavedamo namena življenja in smisla žrtve.

Današnji dan je praznik naše rešitve in rešitve sveta, zato pa praznik sreče in veselja, ko se klanjamo Kralju vsega vesoljstva, nepremagljivemu in nemiljivemu Gospodarju. Kraljevski naslov, ki mu ga v svoji neobgledni govorici dajemo, nikakor ni samo ideja ali simbol; Njegova oblast je edino pristna, izvirna, vseobsegajoča, je stvarnost v najprvotnejšem pomenu. Zato je vreden, da se mu priznava vsa slava, čast, moč in oblast na vse čase.“

Drugi del svojega govora je Božo Fink posvetil Kristusovemu namestniku na zemlji papežu Janezu XXIII. ter odnosu Slovencev do Cerkve in njenega poveljarja. Svoja tehtna izvajanja je zaključil takole:

„Mi, ki smo odšli po svetu, da v svobodi nadaljujemo življenje po načelih in tradicijah, v katerih smo se oblikovali, se ne bomo prepustili toku proticerkvenega razpoloženja. Nismo pristajali pretiranega klerikalizma. Žalostno pa bi bilo, če bi izgubljali spoštovanje do papeža, škofov in duhovnikov, posebno tistih, katerih skrbni smo zaupani. Vedimo, da bi se s tem izvršila med nami nekrvava revolucija z enakimi moralnimi posledicami, kot jih ima tista, proti kateri smo se borili.“

Naj torej nam in vsemu človeštvu zasije nov dan. Bodočnost bo lahko sijajna, če bo vsa prizadevanja vodila misel na božji red. Ni vse mračno, kar vidimo okrog sebe. Mnogo je luči, ki trdno svetijo vsem, ki hočejo najti pot; mnogo je tudi nemirnih luči, ki še ne vedo, kam bi posvetile, a so vir velike svetlobe. Svet je na razpotju.

Prosimo in delajmo, da se vse luči strnejo in zažgejo velik kres duhovnega preroda, ki bo vsem prinesel novo srečo.“

Govornika so rojaki za vsebinsko bogat govor nagradili z živahnim odobravanjem.

Sledil je prikaz četrtega dejanja drame Delirij od Diega Fabbrija. Nastopila sta Nikolaj Jeločnik in ga. Nataša Smersujeva. V vlogah Irene in Renata sta podala z globokim doživetjem pretresljivi čudežni razplet ljubzenskega trikota, ki je vsebina in problem te Fabbrijeve umetnine. Vsi so z napeto pozornostjo sledili razpletu problema ter oba igralca ob zaključku nagradili z odobravanjem.

Psalm 23 je bil govorni zbor. Učinkovito so z njim nastopili gojenci škofovega zavoda iz Adrogueta. Govor na gori, odrsko podobo, v slogu oratorija za

Proslava slovenskega narodnega praznika

Največji slovenski narodni praznik, 29. oktober so slovenski rojaki na področju Vel. Buenos Airesa tudi letos proslavili kot dan rojstva slovenske svobode. Doslej so bile proslave tega praznika v San Martinu, Ramos Mejiji in v Slovenski vasi v Lanusu. Bodo pa še tudi po drugih slovenskih naseljih.

V SAN MARTINU

Proslava je bila v soboto, 28. oktobra, v Slovenskem doomu. Na športnem prostoru je bil postavljen oder, na jamboru pa sta vihrali argentinska in slovenska zastava. Proslavo je začel kulturni referent Slovenskega doma g. prof. Zupan ter pozdravil vse navzoče. Slovenski pevski zbor iz San Martina je zatem zapel pod vodstvom Vinka Klemenčiča pesmi Nazaj v planinski raj, Meglica in Slovenska zemlja, nakar je Andrej Duh korajžno recitiral Aškerčev Svetopolkovo oporoko, gđc. Jelka Potočnikova pa Prešernovo Zdravico. Slavnostni govornik je bil Rudolf Smersu. Orisal je dogodka pred 29. oktobrom 1918, trpljenje Slovencev pod nemškim jarmom in nepopisno veselje vsega slovenskega naroda, ko se je 29. oktobra 1918 osvobodil, postal svoboden in samostojen. Poslušalci so s krepkim ploskanjem nagradili govornikova izvajanja, prof. Zupan pa je ob zvokih slovenske himne Naprej zastava Slave, ki je zadonela iz zvočne naprave, zaključil proslavo.

V SLOMSKOVEM DOMU V RAMOS MEJII

V soboto, 28. oktobra, so za proslavo narodnega praznika 29. oktobra dekleta v Slomskovem domu lepo okrasila srednjo dvorano s slovensko zastavo in z rožami. Proslavo je začel predsednik Slomskovega doma Janez Brula ob zvokih himne Naprej zastava Slave, katero so poslušali vsi stoji. Nato je nastopil ramosmejijski pevski zbor pod vodstvom Gabriela Čamernika in zapel nekaj zbornskih ponarodilnih pesmi narodoljubnega značaja, za kar je žel lepo priznanje. Slavnostni govornik dr. Tine Debeljak, je v prostem govoru razvil ob narodnem prazniku naš boj za svobodo kot rdečo nit skozi vso zgodovino slovenskega naroda, ki je vodila v ta dan 29. oktobra, da bi se čutila pomembnost tega slovenskega dne in potreba vedno in vedno novega poudar-

V. mladinski dnevi v Mendoza

Mendoški slovenski fantje in dekleta so letos slavili že petletnico svojih vsakoletnih praznikov. Razveseljivo je, da so jim zares že postali taka dejanska potreba, da bi zdaj že ne mogli in ne smeli več odpasti iz programa naših rednih prireditev. So pa ti dnevi tudi najlepša vsakoletna priložnost, da se zbere pod krovom našega Doma največ ljudi. Tesno jih povežejo med sabo, nudijo dovolj koristnega, lepega in zabavnega.

Osnovno oznako daje mladinskim dnevom vsako leto zborovanje, ki s svojo vodilno mislijo skuša zajeti vse ostale prireditve tega okvira in seznanja mladino z našimi osnovnimi, kulturnimi in verskimi vprašanji. Pred petimi leti sta Fantovski odsek in Dekliški krožek za svoj stanovski praznik izbrala za vodilno misel afirmacijo svoje življenjske bitnosti — „Zdrav duh v zdravem telesu“. Naslednje leto so razpravljali o poti in cilju svojega življenjskega romanja; zato geslo „Bog in Slovenija“. V tretjem letu so se seznanili z dolžnostmi, ki jih vežejo, da uresničijo ta svoj življenjski cilj: „Svetu pokažite lik domače navade in misli! Biti slovenske krvi bodi Slovincem ponos!“ Lani so se kot sestavni del slovenskega naroda, ki tudi v emigraciji bistveno ostane združen z Domovino, spomnili svoje rodne grude: „Domovina, vedno mislim nate in na neosvojene brate“. Letos so pa obrnili pogled v preteklost slovenskega naroda. Seznanili so se s težko in junaško borbo, ki jo že skozi sto in stoletja vodijo Slovenci za ohranitev svojega narodnega in verskega življenja. Tako so mogli na vzorih prednikov spoznati pota, ki jih bodo skozi delo in žrtev vodila k ohranitvi narodnega bistva in tradicije v sebi ter v svojem domačem okolju. Vodilno geslo je letos bilo: „Narod naš dokazuje hrani“, — besede, ki jih je pred soliste in govorni zbor, je kot ostale točke pripravil režiser Jeločnik. Kot solisti so nastopili ga. Pavčič Eileteza, ga. Nataša Smersujeva, Frido Breznik, N. Jeločnik ter gojenci škofovega zavoda. Točka je z molitvijo Gospodove molitve izvenela resnično kot mogočna himna Kristusu Kralju.

ka. Kajti 29. oktober 1918 je glavna zgodovinska prelomnica v zadnjem poltisočletju našega narodnega življenja. Med drugo svetovno vojno je zopet začela Slovenijo usodnost nove orientacije med vzhodom in zahodom in mi smo se odločili kot naši dedi pred tisočletjem za Zahod. Doma je ostala orientalna tiranija, mi pa smo šli v svet s svobodo v svobodo za svobodo doma in čakamo novega 29. oktobra, ki bo izpolnil tedaj postavljenega ideala: Zedinjene Slovenije v politični svobodi in z vsemi človeškimi svoboščinami. Zato ta praznik, da se tega spominjamo in da ne pozablamo idealov naših očetov, ki so vodili v 29. oktober 1918.

Predavanje so poslušalci nagradili z aplavzom, in le škoda je bilo, da je bilo premalo ljudi za nov dom, zlasti pa smo pogrešali doraščajočo mladino, ki bi ji tak prežez skozi slovensko zgodovino prišel kakor nalašč prav za njihovo narodno in politično orientiranost.

V SLOVENSKI VASI

Slovenska srenja v Slovenski vasi v Lanusu imela proslavo v nedeljo, 29. oktobra, po dopoldanski maši. Rojaki so se polnoštevilno zbrali v Slovenskem domu ter toplo pozdravili v svoji sredi tajnika NO za Slovenijo Miloša Stareta.

Slavnostno zborovanje je začel predsednik Društva Slovenska vas Ignacij Glinšek. Po njegovem pozdravu zbranih rojakov in govornika Miloša Stareta, je moški zbor pod vodstvom pevovalke Mirke Špacapan občuteno zapel pesem Slovincem sem. Naslednjo točko je imel Ludvik Šmalc. Lepo je podal črtico o domovini, Marija Gerbčeva pa žela toplo odobravanje za recitacijo Pregljeve pesmi Posvetitev.

Predsednik zborovanja Ignacij Glinšek je zatem podelil besedo govorniku na proslavi. Miloš Stare je po prikazu pomena narodnega praznika 29. oktobra nazorno govoril o dolžnostih slovenskih demokratičnih izseljencev, ki morajo pripravljati slovenskemu narodu nov 29. oktober, t. j. osvoboditev od komunistične diktature. Prav posebno je podčrtal pri tem delu naloge in dolžnosti slovenske izseljenske mladine.

Za izvajanja so se mu navzoči toplo zahvalili, s pesmijo „Hej Slovenci“ pa zaključili uspelo spominsko prireditev.

100 leti koroškim Slovincem zapel dr. Lovro Toman.

Mladinski dnevi so se pričeli v soboto, 14. okt. s skupno recitirano mašo in svetim obhajilom. Po zajtrku v Domu je sledilo dopoldansko zborovanje. Po himni „Naprej zastava Slave“ je predsednik Janez Štirn pozdravil navzoče in začel zborovanje. Uvodne besede o pomenu programa je spregovoril prof. B. Bajuk, nato pa še dodal duhovni vođa g. J. Horn nekaj misli o pomembnosti mladinskih dni in o velikih, pa tihih in skritih žrtvah, ki jih zahtevajo priprave teh prireditev. Zborovalce je pozdravil iz Buenos Airesa predsednik SFZ g. Tomazin.

Na predlog mendoškega fantovskega odseka so navzoči nato z navdušenjem odobrili odpošiljatev pozdravne spomenice predsedniku NO za Slovenijo dr. Mihi Kreku. Odobrili so tudi zahvalni pismi gg. direktorju Antonu Oreharju in Rudi Jurčecu, ki sta za letošnje mladinske dneve pripravila referata, pa nista mogla priti osebno predavati.

Pozdravno pismo je iz Bs. As. poslal č. g. Fr. Bergant.

Sledilo je prvo predavanje „Borba slovenskega naroda za njegov obstanek“, ki ga je za to priložnost pripravil predsednik SKA Ruda Jurčec. Prebral ga je prof. Bajuk. Vsi navzoči so s pozornostjo sledili zanimivemu referatu.

V odmoru so fantje-pevci pod vodstvom prof. B. Bajuka zapeli zborovalcem Foersterjevo „Pesem koroških Slovincov“, iz katere je vzeto letošnje mladinsko geslo, Bajukovo narodno „Kje je moj ljubi dom“, Volaričeva „Eno devo le bom ljubil“ in Bajukovo narodno „Slovenski smo fantje“.

V drugem predavanju, ki ga je za letošnje zborovanje pripravil g. direktor Orehar, bral pa g. Horn, so zborovalci spoznali „Borbo slovenskega naroda za ohranitev kršćanstva“ v preteklosti in vse do današnjih dni.

Ob sklope se je k besedi oglašil g. Rudi Hirschegger, ki je podčrtal potrebo po načelnosti v vsem našem življenju.

Izražena pa je bila tudi misel, naj bi obe mendoški mladinski organizaciji poskrbeli, da bi člani mogli dobiti v

ARGENTINA

Odkar je v Argentini objavila vlada načrte za modernizacijo in poenostavitve železniškega prometa in v zvezi s tem za znižanje ogromnih vsakoletnih izgub, ki hrome argentinsko državno upravo in gospodarstvo, je v neprestanih sporih z železniškimi sindikati, zlasti z dvema najmočnejšima sindikatoma La Union Feroviaria in La Fraternidad. Oba sindikata ne odobravata, da bi železniška uprava nekatera prometna sredstva oddala v privatno upravo. Tudi nista za to, da bi privatniki dobili v upravo žel. restavracije, upravo spalnih vagonov, čiščenje vagonov, upravo tiskarn, žel. delavnice itd. Na zahteve žel. sindikatov po zvišanju plač žel. uprava odgovarja, da je pripravljena prejemka žel. uslužbenstvu zvišati, toda šele potem, ko bo s spremembo delovnih pogojev dosegla, da bodo žel. uslužbenci od osemurnega delavnika povprečno delali 6 ur, ne pa kot se je doslej dogajalo samo tri ure in pol in ko bo znižala število uslužbencev za 70.000. Vsem tem je država pripravljena plačati zakonito določeno odškodnino. Žel. uprava predlaga žel. uslužbenstvu, naj se združi, napravi zadruge ter prevzame v upravo železniške delavnice, tiskarne itd. Oba žel. sindikata na te predloge ne pristajata ter še kar naprej zahtevata, da mora ostati vse to še dalje v žel. upravi. Zaradi tega sta oba sindikata proglasila zadnjo stavko dne 26. in 27. oktobra. Čeprav vlaki niso vozili, stavke ni bilo dosti čutiti, ker so privatne prevozne družbe — že obstoječe in nove, ki so bile prav tiste dni ustanovljene ter so od države prevzele v upravo 49 omnibusnih linij v Bs. Airesu z nad en tisoč omnibusi — povečale prevozno službo s svojimi vozili.

Za 2. in 3. november je bila napovedana nova 48 urna stavka. Odločitev državne uprave, da zapre nekatere železniške delavnice — na področju Bs. Airesa 2 — je pa imela za posledico, da sta oba žel. sindikata proglasila žel. stavko za nedolžen čas že od polnoči v noči od nedelje na ponedeljek. Vlada je na ta korak žel. sindikatov odgovorila z izjavo, da se ne bo dala z njo ustrahovati, da bi odstopila od izvajanja načrtov za zmanjšanje državnega deficita in za zboljšanje prometne službe. Objavila je podatke o številu žel. uslužbencev v ZDA, Kanadi, Franciji in Angliji ter jih primerjala s številom žel. uslužbencev v Argentini in o delu, ki ga opravijo eni in drugi. Po teh podatkih pride na vsako tono po železnici prevoženega blaga v Angliji 2.100 žel. uslužbencev, v Franciji 1560, Kanadi 1280, ZDA 650, v Argentini pa 8.875.

NAROČAJTE IN ŠIRITE SVOBODNO SLOVENIJO

roke razmnoženi obe zanimivi predavanji.

Zvečer so nam naši igralci na odru v Domu predstavili Finžgarjevo igrjo „Naša kri“. V odmoru po 1. dejanju je prof. Bajuk v kratkih besedah obrazložil pomen igre in pokazal v njej momente, ki nujno spravljajo njeno dejanje v zvezo z osnovno mislijo mladinskih dni. V vsakoletnih mladinskih prireditvah so se doslej vrstile igre Veriga, Divji lovec, Miklova Zala in Naša kri. Z veseljem priznamo, da je bila letošnja po svoji izvedbi najboljša in najmočnejša. Zadržala je toliko naše pristne domačnosti in tako močno poudarila notranje sile, ki so vodile od davnih časov našega človeka v njegovem življenju. Da je vse navzoče navdala z navdušenjem. Med našimi igralci se v teh letih odrskega ustvarjanja prav raz kažejo možnosti, s katerimi postavljajo na oder prav dovršene kreacije. Tako so bile letos glavne vloge močno doživete in tesno približane resnični preprečevalnosti. V prvih trenutkih je nekoliko motila nesigurnost v nekaterih vlogah; posrečeno interpretacijo pa moramo poudariti v vseh glavnih vlogah, zlasti župana Borštnika (J. Štirn) in častnika Renarda (Peter Bajda ml.), mladega para Štefana in Jerice (V. Jerošek in T. Trobčeva) ter županje Katre (K. Grintalove). Predstavilo se nam je tudi nekaj zelo uspešnih novih, mladih moči, ki so s svojim prvim nastopom že nudile velike obete. Vsekakor je oder za te naše mlade moči področje, kateremu se naj posveti z vso svojo voljo in zmoglostjo. Dramatska umetnost ima neizčrpne zaklade kulturnega bogastva v sebi. Zahvala in priznanje zasluži za velikanski trud, ki ga v naš oder in režiranje vloga g. R. Hirschegger in ki mu je kronan z vedno lepšimi uspehi.

V nedeljo dopoldne je bila slovenska maša darovana po namenih naše

SLOVENCJI PO SVETU

(Nadaljevanje s 3. strani)

Slovence ne glede na njihov svetovni nazor in politično opredelitev.

K uspehu je seveda veliko pripomogla tudi dvorana, ki leži na najugodnejšem kraju mesta. Za kar se Slovenci drugod po svetu trudijo in si z žrtvami omogočajo, je Slovincem v Sao Paulo takorekoč padlo z neba v naročje. Upajmo, da se bodo v lepi dvorani vedno raje in pogostejše zbirali in v njej preživeli še veliko lepih ur.

ZDRUŽENE DRŽAVE SEV. AMERIKE

V „Svob. Sloveniji“ z dne 21. sept. me je slika, mojega vaščana L. Milharčiča iznenadila. Takoj, ko sem začel čitati dopis, sem ugotovil, da se isti naša na njegovo 50. letnico. Štejem si v dolžnost, da mu tudi jaz čestitam ob tej priliki, ko se je srečal z Abrahamom, kakor pravimo. Želim mu, da bi še mnogo let praznoval svoj rojstni dan, zdrav, čvrst, kot je vedno, in da bi še mnogo dobrega naredil za slovensko skupnost, kateri je bil vedno naklonjen.

Tudi prijatelju Fr. Kuheljnu čestitam k njegovi 50. letnici. Dragi Bog naj mu da ljubo zdravje in srečo.

Zadnjo nedeljo v juniju je imela slovenska fara sv. Križa v Bridgeportu piknik v Logu Kolumbovih viteзов. Še predno smo se pripeljali na prostor, sem ugotovil, da je udeležba velika. Saj je bila cela karavana avtov pred Logom. Tu ima razen majhne izjeme vsaka družina svoj avto. Nekatere celo po dva. Prijatelja Skubica in še par drugih, ki nimajo avta, je pripeljal naš župnik g. dr. Farkaš, kateri je tudi poskrbel, da je bilo kar najboljšje organizirano in da je bila zabava čim prijetnejša. Le škoda, da je popoldan tako hitro minul. Čisti dobiček je bil tudi zadovoljiv.

Poletje je kasno nastopilo, a se hitro končalo. Pasji dnevi tudi niso izostali, kakor je že v navadi. V avgustu so divjali tornadi, kateri so napravili ogromno materialno škodo in tudi človeške žrtve so bile. Tornado Ester po imenu je ogrožal naše mesto Bridgeport. Občina je obvestila prebivalce v niže ležečih krajih na nevarnost. Vse je bilo pripravljeno za umik v slučaju potrebe. V zadnjem trenutku je nastopil močan morski vihar in odgnal tornado v drugo smer in nas rešil razdejjanja.

Jesen je že tudi v polnem teku. Gozd, kateri obdaja vse predmestje in se razteza vse do Kanade, žari kot ogenj. Javor se blesti. Listi so rumeno rdeči, hrasti divji orehi, jeseni in še mnogo drugih dreves, katerih imena ne vem. Tu so zapopadene vse mavrične barve in človeka kar očara, ko vidi kaj takega. Želi si ven v naravo, da uživa to lepoto.

Ko boste pričeli razpošiljati Zbornik-Koledar Sv. Slovenije, pošljite ga tudi meni. Sporočite, koliko stane. Denar Vam bom poslal po Ligi.

Vaše poizvedovanje po prijatelju Čopiču, je imelo uspeh, za kar se Vam zahvaljujem. Po 2 letih si bova zopet lahko dopisovala.

Ob mojem odhodu iz Nemčije v Argentino, mi je prijatelj Anton Molik dal neke stvari, da bi iste izročil Janezu Kocijančiču. Jaz ga osebno ne poznam in mu nisem mogel stvari izročiti. Prosim, če kdo ve, kje se nahaja, ali če čita naš list, naj se mi javi na naslov Frank Zele, 83 North Street, Shelton Conn. USA, North America.

Pozdrav vsem čitateljem „Sv. Slovenije“, sotrudnikom in poznanim

Frank Zele

Že so v prodaji tablice za II. tombolo v korist Slomškovega doma, dne 19. novembra. Danes objavljamo tri glavne dobitke ter še nekaj dragocenih tombol:

- 1 OPREMA ZA JEDILNICO
- 2 KRASEN TELEVIZOR
- 3 HLADILNIK „BLED“

Mlado slovensko podjetje ŠEME—BIDOVEC je darovalo za tombolo krasen šivalni stroj, vreden 14.000 pesov. Pozivamo vsa slovenska podjetja, da se pridružijo temu velkodušnemu zgledu. Slovenske rojake pa vabimo, da pri nakupu podpro zlasti slovenskim domovom naklonjena slovenska podjetja. Svoji k svojimi! Kupujte pri domači tvrdki ŠEME—BIDOVEC!

Med pomembnimi dobitki naj omenimo še: hladilnik, sesalec za prah, moška kolo itd. V prihodnjih številkah bomo objavili listo novih dobitkov in dobrotnikov. Opozarjamo, da je tablice natisnanih le omejeno število. Oskrbite si jih pravočasno! II. tombola za Slomškov dom naj bo edinstven dogodek za vso slovensko skupnost, Slomškovega domu pa naj znatno olajša veliko finančno breme!

19. NOVEMBRA V S I V SLOMSKOV DOM!

OB LUČEH NA SLOVENSKIH GROBOVIH V ARGENTINSKI ZEMLJI, PRILIVAMO DANES TUDI V NAŠIH SRCIH PLAMENU LJUBEZNI IN VZTRAJNE ZVESTOBE NAŠEMU RODU IN RODNI ZEMLJI. TO VAM BODI NAŠ NEVEN-LJIV ŠOPEK, KI NAJ RASTE IZ SPOMINA NA VAS, DRAGI RAJNI ROJAKI.

DRUŠTVO SLOVENCEV BUENOS AIRES
NA DAN SPOMINA RAJNIH 1961

Mladinski odsek Društva Slovencev je določil kot glavno temo za roditeljske sestanke v šolskem letu 1961: Vključevanje otrok v našo skupnost po slovenskih listih, organizacijah, prireditvah in verskih vajah. Naš dom v San Justu je hotel pritegniti vso slovensko šolsko mladino k sodelovanju pri njegovih tomboli s tem, da je daroval vsem otrokom (645), ki redno obiskujejo slovenske tečaje, po eno tablico, katere je bil vsak otrok neomejen gospodar. Sreča ni skoparila; saj so poleg kvatern in činkvinov štirje otroci zadeli lepe tombole. Naš dom pa je iz previdnosti (če bi le nobena darovana tablica ne zadela) pripravil štiri lepe dobitke za posebno žrebanje. V ta namen je opremil poklonjene tombolske tablice na hrbtni strani z zaporednimi številkami. Te dobitke pa so mogli dobiti le otroci, ki so bili izžrebani in obenem navzoči pri tomboli, da bi jih na ta način čim več sodelovalo pri slovenski prireditvi. Mladinski odsek se Našemu domu prav topla zahvaljuje za njegovo pomoč pri delu, ki ni lahko.

PO ZANIMIVOSTI DOKUMENTOV, ki bodo prvič objavljeni, bo Zbornik-Koledar Sv. Slovenije za leto 1962 nedvomno vzbujal pozornost.

ČUDO V MORONU

5. XI. se bo vršila na Pristavi prva slovenska prireditvi, na kateri ne bo ne tombole ne srečolova.

Vemo, da tega ne morete verjeti, toda pridite na Pristavo in se boste prepričali.

OBVESTILA

Duhovne vaje za izobražence bodo v dneh 17., 18. in 19. novembra v zavodu pri oo. maristih v Pilarju. Vabimo člane Slov. kat. akad. starešinstva, člane Slov. akad. društva in vse izobražence, da se jim udeležijo v čim večjem številu. V tem času napetosti in zmede si pritrpite vsaj nekaj dni za priporitev notranjega miru. Začetek v petek zvečer, dne 17. novembra, oziroma v soboto dne 18. nov. zjutraj. — Pridite!

Sestanek fantov in mož iz biv. taborišča Trani bo dne 12. novembra v Carapachayu. Ob pol 12. uri bo skupna maša za pok. Viktorja Fele, po maši v domu skupno kosilo v počastitev godu g. župnika Skvarče. Prijave se sprejemajo v nedeljo, 5. nov.: V Lanúsu Franciek Jager, v San Justu Janez Jereb, v San Martinu Janko Filipič. Vabljeni vsi z družinami, za otroke bo tudi poskrbljeno.

SLOVENSKA

HRANILNICA z.z.o.z.

zanesljivo hrani in dobro obreduje

Vaše prihranke.

Posojila pod ugodnimi pogoji.

Alvarado 350, Ramos Mejía

Ur. ure ob sobotah od 16 do 20.

VSEM LASTNIKOM

PLETILNIH STROJEV

sporočamo, da domače podjetje

BRATA P I B E R

San Justo, Pichincha 3973.

Izdeluje: Variador automático de frontura, aislador automática de colores.

Prednosti: Instalacija na licu mesta, zmerne cene, ugodni plačilni pogoji.

II. TOMBOLA

ZENINI IN NEVESTE!

Predno si nabavite pohištvo za svoj novi dom, se zglasite pri

RADOVANU SOBANU

Fábrica de Muebles "Los Andes"
Blanco Encalada 261, Villa Madero

Napravi Vam ga solidno, po zmernih cenah ter pod ugodnimi plačilnimi pogoji!

Nabava dokumentov

SIMON RAJER

uradni prevajalec

Alsina 1418, 5. nadstr., pis. 6

Capital

T. E. 38-5860

Vsak dan od 9—12 (razen ob sobotah)

VETRINSKA TRAGEDIJA

Komur je mar zapis naše preteklosti, bo to knjigo — temeljni kamen bodoče skupne knjige o revoluciji — imel v svoji knjižnici.

+

Dobi se na Ramón Falconu 4158, po pošti naročate na upravo Vestnika

Cenjenim strankam sporočam, da sem od 1. oktobra dalje na razpolago v novoustanovljenem študiju, ki posluje pod imenom

CORTEZ CONDE, KREMŽAR, MAGISTER

y asociados

contadores públicos nacionales v ulici Moreno 1623, 5. nadstropje, pis. št. 2 — T. E. 45-5292

M. Kremžar

Glasilo slovenskih andinistov

GORÉ

je ravnokar izšlo v reprezentančni izdaji ob 10. letnici Slovenskega planinskega društva. Kupujte

Goré, to edino planinsko revijo v zamejstvu. Podpirajte tiskovni sklad S.P.D. Revijo dobite v slovenskih pisarnah na Ramón Falconu 4158, Capital.

S F Z

Dopoldne:
začetek ob 11

Popoldne:
začetek ob 15

MLADINSKA MAŠA
ZBOROVANJE

TELOVADNI
NASTOPI
ODBOJKA
PROSTA ZABAVA

9. MLADINSKI DAN

SLOVENSKE MLADINE
VELIKEGA BUENOS AIRESA

5. XI. 1961

na Pristavi v Moronu

Sodeluje mladina:

Adrogue
Lanús
Morón
Ramos Mejía
San Justo
San Martín

V slučaju slabega vremena bo prireditve naslednje nedelje.

PRISRČNO VABLJENI!

12 — XI. — 1961

YAPEYU 132

OB 17. uri

„GALLUSOV“ KONCERT

Vstopnice po \$ 40, 30 in 20 v predprodaji v delikatesni trgovini Vester—Maček, Liniers in pri vseh članih zbora. Tudi jih lahko rezervirate po telefonu 653-4648.

Naše podjetje ne potrebuje trgovskih oglasov. 90% slovenskih rojakov, ki kupuje pri nas, je naša propaganda. Oglašamo zato, da podpremo slovenski zamejski svobodni tisk. Zato naši oglasi niso prazne besede. Naše ponudbe so prijateljski nasveti. Del našega dobička vedno na razpolago za slovenske kulturne in socialne potrebe. (Slovenske radijske oddaje, Socialni fond za potrebne rojake, darila slovenskim domovom in ustanovam znašajo nad pol milijona pesov.) Naše podjetje je Vaše prijateljsko podjetje, ki Vam vedno nudi svoj prijateljski nasvet. Ne razmetavajte svojih težko prisluženih prihrankov. Ko se odločite za nakup katerega koli predmeta, ki ga potrebujete za Vaš dom, posvetujte se pri Vašem prijateljskem podjetju, ki Vam zaupno priporoča najboljšo. Obračajte se na

LOJZETA NOVAKA
izključno zastopstvo

BUCARI & GALLETTI

Avenida de Mayo 302, E. E.: 658-7083

Nudimo poleg drugih najboljših znamk izdelke R.C.A. Victor Argentina. TV aparate, hladilnike, radie, radio kombinado, ločilce, srkalce za prah, mešalnike, pralne in šivalne stroje, estereofonične aparate in vse kar potrebujete za Vaš dom. V kratkem tudi velika izbira porcelanastega pribora, steklenega (kristalnega) pribora najboljše kakovosti kakor tudi kuhinjske

Vse to po najboljših cenah in tudi na dolgoročno odplačevanje. Zaupajte nam Vaše možnosti in Vam bomo ustregli.

G. Lojze Novak sporoča cenjenim odjemalcem, da je sedaj na razpolago v trgovini vsako sredo, petek in soboto.

(Novo ime za BUMAR, isti lastniki, ista postrežba)

Argentina. TV aparate, hladilnike, radie, radio combinado, ločilce, srkalce za prah, mešalnike, pralne in šivalne stroje, posode in jedilnega pribora v jeklu (acero inoxidable).

RAMOS MEJIA

Argentino. TV aparate, hladilnike, radie, radio combinado, ločilce, srkalce za prah, mešalnike, pralne in šivalne stroje, posode in jedilnega pribora v jeklu (acero inoxidable).